

finder derimod en meget stor Forskjellighed Sted imellem Kaldene indenfor de enkelte Classers Grændser. Følgen deraf vil være, at de hidtil saa hyppige Forslyttelser nu i en ikke ringe Grad ville finde Sted, og hvad dermed staaer i Forbindelse, at Hindringerne for Udviklingen af det væsselige Forhold imellem Præst og Menighed ligeledes ville vedblive at bestaae. En Lov, der ikke fjerner disse Ulemper, kan jeg til ingen Tid stemme for. Men hvad der i høi Grad forøger Usikkerheden, er den Bestemmelse, der indeholdes i § 9, der er bleven optagen i Forslaget ved Thingets Beslutning. Jeg sigter ikke her til Sammensætningen af de Commissioner, der omtales i denne Paragraph, skjøndt jeg ikke kan billige den, men jeg sigter til hele Maaden, hvorpaa Præstegaardsavlingerne der ere foreslaaede ordnede, idet Indtægterne skulle vedblive at høre til de enkelte Embeder, hvad der, saavidt jeg kan skjønne, vil bringe endnu større Usikkerhed ind i Kaldenes Indtægter. Jeg har forsøgt at gjøre en Prøve ved Udbregning af et enkelt Kald, for at see, hvorledes det vilde stille sig, hvis Forslaget blev til Lov, men Resultatet har i høi Grad været affkræftende for mig. Mig forekommer det at ville være det Simpleste og Correcteste at ordne Forholdet med Hensyn til Lønningerne saaledes, at samtlige Indtægter, der høre under de geistlige Embeder, indgik i den saakaldte Lønningsfond og deraf atter udgik til Embedsmændene. Den ærede Minister har for en Deel gennemført denne Tanke, idet han har taget den vigtigste Deel, nemlig Tienden, og henlagt den til Lønningsfonden. Men jeg seer ikke, hvorfor dette ikke ogsaa skal kunne stee med de andre Indtægter, og navnlig med Præstegaardsavlingerne, der meget let kunne ordnes paa samme Maade; og hvad Offer og Accidenter angaaer, vilde det Samme kunne blive Tilfældet med dem, hvis det blev vedtaget, at de skulde afløses mod en fast Afgift. Naar et Forslag blev fremlagt for Rigsdagen, støttet paa denne Grundvold, med en klar Oversigt over Udgifter og Indtægter og med Fordeling af Embederne i passende Antal Classer, og en fast Ansættelse af Lønningen, deels i Penge, deels i Korn, saa tvivler jeg ikke paa, at Rigsdagen i sin Heelhed med Taknemmelighed vilde modtage et saadant Forslag. Der er

endnu et Punkt, som jeg i Nødhed skal berøre, og det er Inddelingsgrunden for Classificationen. I Forslaget, som det udgik fra Regjeringsringen, er der udelukkende taget Hensyn til det historiske Givne, idet de Indtægter, Kaldene have haft i en Række af Aar, og navnlig i 5 bestemte Aar, ere blevne valgte som Udgangspunkt for Ansættelsen af Lønningen. Der er, om jeg ikke feiler, af samtlige Udvalgets Medlemmer reist Indvendinger herimod og hentydet paa Nøddendigheden af, at ogsaa andre Hensyn blive gjorte gjældende, nemlig Hensyn til Kaldenes Omfang og Udstrækning. Det har derfor været mig hjært at see, at den ærede Minister ved Sagens tredie Behandling er kommen disse Anskuelser imøde i et omfattende Forslag, men jeg maa beklage, at jeg ikke kunde stemme for det, fordi det fremkom paa en Tid, da det ikke var mig muligt at oversee Følgerne deraf. — Da altsaa Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger, indeholder abfillige Bestemmelser, som jeg bestemt maa misbillige, og flere, hvis Indflydelse og Følger jeg ikke er istand til at oversee, kan jeg ikke stemme for det. Med Hensyn til, hvorvidt det vilde være rigtigt, naagtet man misbilliger Loven i sin Heelhed, alligevel at stemme for den, for at lade den komme til Forhandling i det andet Thing, kan jeg ganske henholde mig til, hvad den ærede Ordfører derom anførte.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

Naar den ærede Taler bemærkede, at Regjeringsforslaget havde taget udelukkende Hensyn til de historiske Forhold, maa han enten ikke have gjort sig rigtig bekendt med Forslaget, eller ogsaa maa det være gaaet ham af Glemme, hvorledes Forslagets Bestemmelser vare; der var nemlig i Regjeringsforslaget med Hensyn til Kjøbstadkaldene taget et væsentligt Hensyn til Befolkningen, saa at det altsaa er aldeles urigtigt, naar den ærede Taler bemærkede, at der udelukkende var taget Hensyn til de historiske Forhold. Jeg troer ved dette Forslags Fremlæggelse tilstrækkelig at have antydet, at der ogsaa hos Ministeriet var Tilbøielighed til med Hensyn til Landsbykaldene at tage Hensyn deels til Befolkningen, deels